

POORTERE, Karel de (Brugge 17 april 1853 – Spa 1 augustus 1912).

Studeerde na het voltooien van zijn middelbare studies aan het Koninklijk Atheneum van Brugge rechten aan de Gentse Rijksuniversiteit. De Poortere was er lid van 't Zal wel gaan en liet zich opmerken als een sterke voorstander van een democratisering van het maatschappelijk leven. Nadat hij tot doctor in de rechten was gepromoveerd, startte hij een advocatenpraktijk in zijn geboortestad. Hij was een van de eersten die zijn cliënten in het Nederlands verdedigde. Op zijn initiatief werd in februari 1886 de **Vlaamse Conferentie der Balie** van Brugge opgericht. De Poortere werd voorzitter. Dezelfde bestuursfunctie bekleedde hij vanaf december 1887 ook in de **Bond der Vlaamse Rechtsgeleerden** en vanaf 1890 in de **Nationale Federatie van Belgische advocaten**.

In Brugge nam De Poortere volop deel aan het culturele en politieke leven. Hij was bestuurslid van het **Willemsfonds** en hield regelmatig voordrachten voor de **Vlaamsche Broederbond** en de **Onderrichtingsbond**. Vanuit het Willemsfonds werd hij betrokken bij het **Van Gheluwe's Genootschap** en de **Liberale Vlaamse Volksbond**. De Poortere stond aan het hoofd van de progressieve, democratisch- en Vlaamsgezinde liberalen. Samen met Paul Janson en Emile Féron organiseerde hij de **Vooruitstrevende Liberale Partij**, waarin hij 25 jaar lang lid was van de **Algemene Raad**. In mei 1887 richtte hij ook het **West-Vlaams Progressistisch Comité** mee op. Hij ijverde voor de invoering van de evenredige vertegenwoordiging en het algemeen stemrecht. Deze standpunten verwijderden hem van **Julius Sabbe** en de **Brugsche Beiaard**. Daartegenover groeide zijn aanzien bij de socialisten. Zijn kandidatuur bij de verkiezingen (nationaal 1892, provinciaal 1894 en gemeentelijk 1899) kende evenwel geen succes. In 1894 stond hij op de radicale lijst van Brussel en in 1899 had hij een kartel gesloten met de socialisten tegen de lijst van de conservatieve **Liberale Associatie**. In 1903 kregen de progressieve liberalen de leiding van het **Van Gheluwe's Genootschap** in handen. De Poortere werd voorzitter van het genootschap. Door zich te verzekeren van de steun van de arbeiders wilde hij vanuit een meerderheidspositie oppositie voeren tegen de

Liberaal Associatie, die het bestuur van de liberale partij monopoliseerde. Naar aanleiding van een discussie over een eventuele kartelvorming bij de verkiezingen van 1906, stelde De Poortere voor om een algemene poll over deze kwestie te organiseren. De Associatie legde De Poorteres kandidatuur voor de verkiezingen en zijn voorstel om de leden van de liberale partij te consulteren naast zich neer. Hetzelfde scenario speelde zich af aan de vooravond van de verkiezingen van 1910. In 1911 hervormden de progressieven het Van Gheluwe's Genootschap tot een politieke organisatie en kwam de leiding over de liberale partij in Brugge in hun handen. De Poortere speelde een belangrijke rol in de onderhandelingen die leidden tot de kartelvorming tussen daensisten en liberalen bij de verkiezingen van 1912. Het samengaan van liberalen en daensisten leidde tot de verkiezing van de daensistische priester Florimond-Alphonse Fonteyne. In 1912 steunde hij de toetreding van Georges Marquet tot het Van Gheluwe's Genootschap.

De organisaties waarin De Poortere actief was, probeerde hij zoveel mogelijk te winnen voor de Vlaamse zaak. Elk van hen kon volgens hem op een eigen manier bijdragen tot het oplossen van de Vlaamse grieven. De Poortere hechtte veel belang aan de taalwetten die het Nederlands en het Frans moesten gelijkschakelen. Zonder die taalwetten konden de Vlamingen zich niet ontvoogden want het vrij kunnen gebruiken van de eigen volkstaal, was volgens De Poortere een essentiële voorwaarde voor de zedelijke en materiële groei van een volk. De V.B. moest ervoor zorgen dat die taalwetten totstandkwamen. Belangrijk voor de opgang van het Vlaamse volk was volgens hem ook de vernederlandsing van de Gentse universiteit en de toenadering tussen Nederland en Vlaanderen. In Brugge was hij de voorzitter van de lokale afdeling van het **Algemeen-Nederlands Verbond**.

LITERATUUR: M. Hoste, *In memoriam Karel De Poortere*, 1912; – R. van Eenoo, *Een bijdrage tot de geschiedenis der arbeidersbeweging te Brugge* (IUCHG, Verhandelingen IV, 1959); – P. Lefèvre, 'Une nouvelle orientation du parti libéral brugeois: les élections législatives de 1912', in *Handelingen van het genootschap voor geschiedenis, gesticht onder de benaming Société d'émulation te Brugge* (1977), p. 115-141.

FILIP BOUDREZ